

## Abstrakt

**Východiska:** Na přelomu 19. a 20. století představoval alkoholismus na historickém území Čech a Moravy již značný zdravotní i sociální problém. Počátkem 20. století vznikají na našem území první odborná zařízení pro léčbu závislosti na alkoholu.

**Cíl práce:** Cílem této práce je popsat životy a myšlenky zakladatelů ústavní léčby proti alkoholu na našem území na počátku 20. století, zmapovat začátky oboru léčby závislosti na alkoholu v daném období a zároveň popsat vzniklá zařízení.

**Metody:** Pro sběr dat byla použita obsahová kvalitativní analýza fixovaných dokumentů. Data byla kódována a propojována podle vzájemného vztahu v kontextu vzniku ústavní léčby závislosti na alkoholu u nás.

**Výsledky:** Podařilo se vytvořit alespoň částečné kontinuum popisující životy a myšlenky předních zakladatelů zařízení pro léčbu závislosti na alkoholu na našem území.

**Závěr:** MUDr. Jan Šimsa vyjadřuje potřebu léčit lidi závislé na alkoholu ve zvláštním zařízení již roku 1895. Potřebu vzniku specializovaného zařízení pro léčbu závislosti na alkoholu popisuje i p. Bedřich Konařík – Bečvan, který roku 1911 uvádí do chodu vůbec první léčebnu tohoto typu ve Velkých Kunčicích. Po první světové válce pak buduje Bedřich Konařík spolu s předsedou Československého abstinentního svazu – prof. Břetislavem Foustkou nové plně hodnotné institucionalizované zařízení pro léčbu závislosti na alkoholu v Tuchlově. Všechny tyto tři osobnosti se celý život aktivně věnovaly myšlence záchrany alkoholiků, edukaci společnosti o nežádoucích účincích alkoholických nápojů a vzniku nového modelu léčby závislosti na alkoholu. S ohledem na tyto skutečnosti lze považovat výše uvedené muže za průkopníky v léčbě závislosti na alkoholu u nás. Jejich celoživotní práce vybízí k dalšímu podrobnému zkoumání.

**Klíčová slova:** alkohol, závislost, léčba, léčebna, Čechy, 20. století